

17.2.2021

EOAK/6092/2019

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Juha Haapamäki

POLIISIN NAAMIOITUMINEN

1 ASIA

Tiedotusvälineissä olleiden tietojen mukaan erään vapautensa menettäneen kuljetuksen käräjäoikeuden istuntoon hoitaneet poliisimiehet olivat naamioituneita. Asiasta oltiin myös yhteydessä oikeusasiamiehen kansliaan ja todettiin, että poliisin naamioituminen tällaisessa tavanomaisessa virkatehtävässä julkisella paikalla liikenteessä ja siviili-autoa ajaen tuntui hämmentävältä ja katsottiin, että virkamiehen pitää virkatehtävässään olla aina tunnistettava. Otin eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 4 §:n nojalla poliisin menettelyn omasta aloitteestani tutkittavakseni.

2 SELVITYS

Asiassa antoivat selvityksensä Helsingin poliisilaitoksen rikosylikonstaapeli ja vanhempi rikoskonstaapeli. Lausunnon antoivat Helsingin poliisilaitos ja rikosylikomisario sekä Poliisihallitus ja sen poliisitoimintayksikkö.

Vanhemman rikoskonstaapelin ja rikosylikonstaapelin selvitykset

Vanhempi rikoskonstaapeli arvioi kuljetettavan henkilön kiinnostavan mediaa erityisen paljon ja, että media tulisi ottamaan myös runsaasti kuvia. Tässä tapauksessa siviiliautossa kuljettaminen oli toimenpiteen kohteen osalta poliisilain 1 luvun 4 §:n vähimmän haitan periaatteen mukainen toimenpide, koska hänen kuviaan "majan perässä" olisi varmuudella julkaistu mediassa. Kuljetettava itse pyysi sanomaan, kun kuvaajia näkyy, jotta hän voi peittää kasvonsa, ettei niitä näkyisi lehtien etusivuilla.

Vanhemman rikoskonstaapelin toimenkuvaan kuuluvat perinteisten esitutkintatoimenpiteiden lisäksi myös rikostiedustelu- ja tarkkailutehtävät. Työtehtävien hoitamisen kannalta olisi ollut erittäin haitallista, mikäli hänen kasvonsa päätyisivät lehtien sivuille ja jutuista pystyisi päättelemään, että hän on poliisi ja tutkii kyseistä rikoskokonaisuutta. Tuossa esitutkinnassa oli edelleen aktiivisesti käytössä paljon erilaisia salaisia pakkokeinoja, jotka kohdistuivat vielä vapaana olleisiin kanssaepäiltyihin.

Kuljetettavana ollut epäilty oli koko ajan ollut tietoinen, ketkä poliisimiehet hänen kanssaan asioivat ja hän on jälkikäteenkin pystynyt

yksilöimään, ketkä poliisimiehet olivat kyseistä tehtävää hoitaneet. Naamioituminen suoritettiin vain käräjäoikeuteen mennessä ja tullessa siinä kohdassa, jossa oli median edustajia paikalla. Muutoin autoa kuljetettiin ilman naamioita ja pakkokeinoistunnossakin poliisimiehet olivat ilman huiveja tai muita päähineitä.

Rikosylikonstaapeli totesi lisäksi, että kyseisessä virkatehtävässä ei käytetty virkapukua eikä säännöksistä ilmene, millainen poliisimiehen käyttämän siviilivaatetuksen tulee olla. Säännökset eivät myöskään edellytä poliisimiehen yksilöintiä kasvojen perusteella. Huivin tai muun asusteen käyttö on samanlainen valinta kuin päälle puettavan paidan väri, eikä pukeutumisessa ole kyse sellaisesta virkatoimesta, johon vaaditaan erillistä toimivaltuussäännöstä. Rikosylikonstaapeli viittasi myös siihen, että poliisimiehet ovat kasvonsa peittäneinä mm. mielenosoituksissa ja ”erityistilanteissa”, eikä hänen tiedossaan ole, että näihin kasvojen peittämisiin olisi puututtu tai niitä olisi kritisoitu esimiesten, poliisilaitoksen laillisuusvalvonnan tai ylempien laillisuusvalvojen toimesta, joten hän katsoi, että toimintamalli on hyväksytty.

Poliisilla ei ole velvollisuutta olla kuvattavana omilla kasvoillaan. Puheena oleva virkatehtävä ei kohdistunut ulkopuolisiin, joilla olisi ollut minkäänlainen perusteltu tarve tunnistaa kuljetuksen hoitaneet henkilöt poliisimiehiksi, eikä pelkkä uteliaisuus voi olla riittävä peruste.

Rikosylikomisarion lausunto

Kuljetustehtävää hoitaneet poliisimiehet toimivat pääasiassa ammattimaiseen ja järjestäytyneeseen huumarikollisuuteen liittyvissä tutkintatehtävissä, mutta he tekevät myös toisinaan tutkintaan liittyviä tarkkailutehtäviä. Viimeksi mainittuihin tehtäviin osallistuvien poliisimiesten ulkonäkö ja erityisesti kasvot ovat salassa pidettävä poliisin taktinen ja tekninen tutkintamenetelmä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla. Naamioitumisen tarkoituksena on ollut yksinomaan ns. kasvojen palamisen estäminen. Mikäli kuljetustehtäviä hoitaneiden poliisimiesten kasvokuvat olisivat levinneet median kautta julkisuuteen, ei näitä poliisimiehiä olisi enää voinut käyttää tarkkailutehtävissä.

Kuljetustehtäviä hoitaneilla poliisimiehillä oli tiedossa median mielenkiinto ja se, että myös heitä tulnaisiin ilmeisesti kuvaamaan. Tilanne olisi voitu välttää käyttämällä sellaista henkilökuntaa, joiden valokuvien julkaiseminen ei vaikuta heidän työnsä suorittamiseen. Kuljetustehtävä on kuitenkin haluttu toteuttaa jutun tutkijoiden toimesta, jotta yhteydenpidon rajoitukset varmasti toteutuvat pakkokeinoistunnossa päätetyllä tavalla.

Asiaa on tarkasteltava myös poliisimiesten yksityisyyden ja turvallisuuden kannalta, sillä he ovat tekemisissä ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden kanssa. Heidän kuvansa leviäminen rikollisten keskuuteen voi vaarantaa heidän ja heidän perheenjäsentensä turvallisuuden.

Poliisimies ei ole lainsäädännön perusteella velvollinen yksilöimään asemaansa ja näyttämään virkamerkkiänsä jokaiselle sitä pyytävälle henkilölle, vaan mainittu velvollisuus on olemassa poliisilain mukaan vain toimenpiteen kohteena olevalle henkilölle. Tässä tapauksessa poliisin kuljetettavana oleva henkilö on tiennyt poliisimiesten nimet ja virka-asetat. Lisäksi poliisin on huolehdittava siitä, että virkatoimen suorittanut poliisimies on tarvittaessa yksilöitävissä ja näin tässä tapauksessa on tapahtunutkin.

Kyseisten poliisimiesten kanssa oli keskusteltu tapahtuneesta ja ohjeistettu jatkossa käyttämään yleisellä paikalla tapahtuvaan kuljetukseen median mielenkiinnon kohteena olevassa asiassa tarvittaessa sellaisia henkilöitä, jotka eivät toimi tarkkailu- tai muiden vastaavien salassa pidettävien menetelmien parissa. Tämä tutkintayksikön johtajan kanta on saatettu koko tutkintayksikön päällystön tietoon ja edelleen jalkautettavaksi henkilöstölle.

Helsingin poliisilaitoksen lausunto

Poliisilaitoksen lausunnon yhteenvedon mukaan kuljetettavan oikeusturva ei vaarantunut kuljetustehtävällä. Hän on tiennyt poliisimiesten nimet ja virka-asetat. Virkatoimen suorittaneet poliisit ovat myös olleet yksilöitävissä. Lisäksi poliisilaitos totesi, ettei poliisin siviilipukeutumista ole ohjeistettu, eivätkä poliisimiehet siten ole voineet toimia pukeutumisohjeen vastaisesti. Vaikka siviilipukeutumiseen liittyvää ohjetta ei ole ollut, ei poliisimiesten naamioitumista tavanomaisella kuljetustehtävällä voida pitää poliisille säädetyn käyttäytymisvelvoitteen mukaisena. Lieventävänä seikkana voidaan kuitenkin pitää sitä, etteivät poliisimiehet olleet naamioituneena koko kuljetusmatkaa, vaan kasvojen peittäminen tapahtui juuri ennen saapumista käräjäoikeuteen ja sieltä pois lähdettäessä. Pakkokeinoistunnossa poliisimiehet olivat olleet täysin tunnistettavissa. Lisäksi poliisimiesten tarkoitus oli henkilökohtaisesti varmistua siitä, että käsillä olevassa keskeneräisessä rikosasiassa yhteydenpidonrajoitukset toteutuvat pakkokeinoistunnossa päätetyllä tavalla.

Poliisimiesten voidaan katsoa toimineen myös esitutkintalaissa säädetyn hienotunteisuusperiaatteen mukaisesti. Poliisimiehet ovat rikosasiaa tutkivina tutkijoina jo luoneet asiakas- ja luottamussuhteen kuljettavaan henkilöön ja tätä suhdetta ylläpitämällä he ovat henkilökohtaisesti ottaneet hoidettavakseen epäillyn kuljetukset.

Poliisilaitoksen mukaan kyseiselle kuljetustehtävälle olisi tullut valita sellaiset henkilöt, jotka voivat suorittaa kuljetustehtävän ilman siitä aiheutuvaa merkittävää haittaa. Rikostutkintayksikön johtaja on tapahtuman jälkeen ohjeistanut, ettei naamioitumista sallita kuljetustehtävällä.

Poliisihallituksen poliisitoimintayksikön lausunto

Poliisilain mukaan poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävissään virkapukua, kun virkatehtävän laatu tai luonne

sitä edellyttää. Poliisin virkapuvusta annetun sisäministeriön asetuksen mukaan poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävässään virkapukua, kun virkatehtävän luonteen tai laadun vuoksi on tarpeellista, että hänet voidaan välittömästi tunnistaa virkamieheksi tai jos virkatehtävä edellyttää virkamiehen vaatetukselta virkavaatteen mukaisia suojaominaisuuksia tai toiminnallisia ominaisuuksia.

Poliisin virkapuvun käyttäminen ei ole poliisimiehelle kuuluva oikeus, vaan poliisimiehelle kuuluva velvollisuus (virkapukuvelvollisuus) Viime kädessä poliisiyksikön päällikkö arvioi ne virkatehtävät, joissa poliisin virkapukua on käytettävä. Tämä korostaa samalla virkapukuvelvollisuuden merkitystä yksittäisen poliisimiehen harkintavaltaa sitovana velvollisuutena. Toisin kuin Helsingin poliisilaitos on omassa lausunnossaan todennut, poliisin virkapuvun käyttöön ei sisälly harkintavaltaa, eivätkä yksittäiset poliisimiehet voi itse aina päättää siitä, kuinka erilaisiin virkatehtäviin pukeudutaan. Poliisimiehen on näin ollen käytettävä virkatehtävissään poliisin virkapukua, ellei poliisin virkapuvun käytöstä ole erilaisilla virkatehtävillä poliisiyksikössä toisin päätetty. Tällöin poliisin virkapuvun käyttö on yhdenmukaista ja se tekee poliisin toiminnasta näkyvää, tunnistettavaa, julkista ja luotettavaa. Lisäksi poliisin virkapuvun käyttäminen tekee poliisin toiminnasta ennakoitavaa.

Poliisin on huolehdittava siitä, että virkatoimen suorittanut poliisimies on tarvittaessa yksilöitävissä. Tämä on viranomaiselle kuuluva velvollisuus huolehtia virkavastuun sekä laillisuusvalvonnan toteutumisesta. Tämä poliisilaissa viranomaiselle säädetty velvollisuus voidaan toteuttaa usealla eri tavalla. Yksi näistä tavoista on huolehtia siitä, että virkatehtävillä käytetään poliisin virkapukua, jolloin kohdehenkilöille eikä sivullisille jää epäilyä virkatoimia suorittaneiden poliisimiesten asemasta. Poliisilla voi olla virkatehtäviä, joissa virkatehtävän laatu tai luonne eivät edellytä poliisin virkapuvun käyttämistä. Oikeastaan kyse on tällöin virkatehtävistä, joiden laatu tai luonne edellyttää muunlaisen puvun kuin poliisin virkapuvun käyttämistä. Tästä hyvänä esimerkkinä on rikostorjuntaan sekä tiedusteluun ja tarkkailuun liittyvät tehtävät.

Tällaisessakin toiminnassa poliisitoiminnan perusteena ovat hallinnon oikeusperiaatteet sekä poliisitoiminnan oikeusperiaatteet. Poliisilaissa on säädetty poliisin tehtävien hoitoon liittyvästä poliisin velvollisuudesta toimia asiallisesti. Poliisin on toimittava asiallisesti ja poliisimiehen on käyttäydyttävä siten, ettei hänen käyttäytymisensä ole omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Poliisimiehen on pukeuduttava virkatehtävissään siististi ja asiallisesti, kun poliisimies käyttää poliisin virkapukua. Virkapuvun käyttöä koskevat periaatteet soveltuvat yleisesti kaikkeen poliisin pukeutumiseen, mukaan lukien siviilivaatetukseen pukeutuminen. Vaikka hallintonormit koskevatkin virkapuvun käyttämistä, poliisitoimintayksikön mukaan on viranomaistoiminnan kannalta selvää, että virkatehtävillä tulee yleisesti pukeutua siististi ja asiallisesti.

Poliisitoimintayksikkö on Helsingin poliisilaitoksen kanssa samaa mieltä siinä, että poliisimiehen käyttäytymisvelvoite ulottuu myös pukeutumiseen. Jokainen poliisimies edustaa virkatehtävissään poliisia. Tällöin myös asiallisella ja siistillä pukeutumisella on tärkeä merkitys

luotettavan ja läpinäkyvän ensivaikutelman luomisessa.

Naamioituminen virkatehtävällä on sinällään ymmärrettävä keino huolehtia yksityiselämän suojasta ja pyrkimys varautua siihen, ettei yksittäinen virkamies joudu epäasiallisen vaikuttamisen kohteeksi. Tästä huolimatta poliisin käytössä olevien keinojen tulisi perustua voimassa olevaan lainsäädäntöön ja hallinnon sisäisiin hallintonormeihin. Naamioituminen ei ole ollut asiallista ja yksityiselämän suojasta olisi voitu huolehtia muilla keinoin, kun kyse on ollut vapautensa menettäneen kuljettamisesta. Kuljetustehtävä ei ole yleisesti laadultaan tai luonteeltaan sellainen, että poliisimiesten tulisi pukeutua kommandopipoihin ja aurinkolaseihin.

Ylipäättään vapautensa menettäneen kuljettamistehtävät tulisi eriyttää muusta poliisitoiminnasta poliisin objektiivisuuden varmistamiseksi. Vapautensa menettäneen sekä rikosasian tutkijan välinen asiakas- ja luottamussuhde voi ulospäin näyttäytyä mahdollisuutena epäasialliseen vaikuttamiseen esitutkinnassa.

Poliisihallituksen lausunto

Poliisihallitus viittasi lausuntonaan poliisitoimintayksikön asiassa antamaan lausuntoon.

3 RATKAISU

3.1 Oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käytäytävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Poliisimiehen erityisestä käyttäytymisvelvollisuudesta on säädetty poliisin hallinnosta annetun lain 15 f §:ssä. Sen mukaan

Poliisimiehen on virassa ja yksityiselämässään käyttäytävä siten, ettei hänen käyttäytymisensä ole omiaan vaarantamaan luottamusta poliisille kuuluvien tehtävien asianmukaiseen hoitoon. Arvioitaessa poliisimiehen käyttäytymistä otetaan huomioon myös hänen asemansa ja tehtävänsä poliisihallinnossa.

Poliisilain 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan poliisin on toimittava asiallisesti ja puolueettomasti sekä yhdenvertaista kohtelua ja sovinnollisuutta edistäen.

Poliisilain 1 luvun 8 §:n mukaan poliisimiehen on tarvittaessa ilmaistava toimenpiteen kohteena olevalle henkilölle olevansa poliisimies ja pyynnöstä esitettävä virkamerkkinsä, jos ilmaiseminen tai esittäminen on mahdollista toimenpiteen suorittamista vaarantamatta. Poliisin on huolehdittava siitä, että virkatoimen suorittanut poliisimies on tarvittaessa yksilöitävissä.

Poliisilain 1 luvun 10 §:n mukaan poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävissään virkapukua, kun virkatehtävän laatu tai luonne sitä edellyttää. Virkapukua voidaan käyttää myös virkatehtävään liittyvän matkan aikana ja edustettaessa poliisia. Virkapuvun käytöstä muissa yhteyksissä päättää asianomaisen yksikön päällikkö.

Poliisilain 9 luvun 10 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin muun muassa poliisimiehen aseman ilmaisemisesta ja poliisimiehen yksilöimisestä huolehtimisesta sekä virkapuvun mallista ja sen yhteydessä käytettävistä merkeistä sekä siitä, milloin virkatehtävän laatu tai luonne edellyttää virkapuvun käyttöä.

Poliisin virkapuvusta annetun sisäministeriön asetuksen 1 §:n mukaan poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävissään virkapukua, kun virkatehtävän luonteen tai laadun vuoksi on tarpeellista, että hänet voidaan välittömästi tunnistaa virkamieheksi tai jos virkatehtävä edellyttää virkamiehen vaatetukselta virkavaatteen mukaisia suojaominaisuuksia tai toiminnallisia ominaisuuksia.

Poliisin virkapuvun käytöstä on annettu poliisin virkapukua koskeva Poliisihallituksen määräys (POL-2016-16682, 25.1.2017). Määräys koskee poliisimiehen ja poliisiyksikön palveluksessa olevan vartijan virkapuvun käyttöä ja hankintaa. Määräyksessä ei käsitellä poliisimiesten pukeutumista muihin asuihin ja asuisteisiin.

Virkapukumääräyksessä on annettu virkapuvun käyttämistä koskevat yleisohjeet:

1. Virkapuvun käyttäjän on pukeuduttava virkatehtävissään siististi ja asiallisesti.
2. Virkapuvun käyttäjä on vastuussa virkapuvun asianmukaisesta kunnosta ja puhtaudesta sekä virkapuvun ja muiden varusteiden määräysten ja ohjeiden mukaisesta käytöstä.
3. Virkapukua käyttävien on oltava mahdollisuuksien mukaan yhtenäisesti pukeutuneita huomioon ottaen kuitenkin virkatehtävän luonne.

Poliisista annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n mukaan valtio varustaa poliisimiehen tehtävien edellyttämällä voimankäyttö- ja suojava-lineilla.

3.2 Kannanotot

Saadun selvityksen mukaan rikosylikonstaapeli ja vanhempi rikoskonstaapeli kuljettivat rikoksesta epäillyn autolla käräjäoikeuteen ja sieltä takaisin. He peittivät kasvonsa kommandopipoilla ja aurinkolaseilla käräjäoikeuteen mennessä ja sieltä tullessa, mutta vain siinä kohdassa, jossa oli median edustajia paikalla. Näin he olivat pyrkineet välttämään sen, että heistä olisi otettu valokuvia ja heidän kasvonsa olisivat paljastuneet tiedotusvälineissä. Kyse on ollut ns. Katiska-jutusta, josta tiedotusvälineet olivat olleet hyvin kiinnostuneita.

Poliisimiesten virkapuvun käyttö on hyvinkin yksityiskohtaisesti säänneltyä. Sen sijaan poliisimiesten muusta pukeutumisesta ei ole

nimenomaisia säännöksiä. Tässä tapauksessa virkatehtävän laatu tai luonne eivät ole edellyttäneet, että kuljetuksen hoitaneiden poliisimiesten olisi tullut käyttää virkapukua. Kyse onkin siitä, millaisia vaatimuksia virkatehtävissä toimivien poliisimiesten pukeutumiselle voidaan asettaa, kun he ovat siviilivaatteissa.

Totean ensinnäkin, että kuljetettava henkilö on tiennyt poliisimiesten nimet ja virka-asetat, eivätkä he olleet naamioituneet häneltä. Se, että kuljetuksen ovat hoitaneet rikosylikonstaapeli ja vanhempi rikoskonstaapeli, on muutoinkin ollut yksilöitävissä. Tältä kannalta menettelyssä ei ole huomautettavaa.

Saaduissa lausunnoissa on katsottu, että poliisimiehen siviilivaatetuksen virkatehtävissä tulee olla siisti ja asiallinen. Voin yhtyä tähän näkemykseen. Tämä vaatimus voidaan perustaa lainsäädännössä poliisimiehen käyttäytymiselle asetettuihin velvollisuuksiin. Tosin joskus virkatehtävän luonne voi nähdäkseni (esimerkiksi tarkkailutehtävissä) vaatia "asiallisuudesta" poikkeavaakin pukeutumista.

Poliisilaitoksen mukaan poliisimiesten naamioitumista tavanomaisella kuljetustehtävällä ei voida pitää poliisille säädetyn käyttäytymisvelvoitteen mukaisena. Myöskään Poliisihallitus ei ole pitänyt naamioitumista asiallisena käyttäytymisenä.

Olen tästä samaa mieltä. Kuten poliisilaitoksen lausunnossa on todettu, poliisin toiminnan tulee olla avointa ja että omalla nimellä ja kasvoillaan toimiva poliisimies on yksi avoimen, läpinäkyvän ja vastuullisen julkishallinnon tunnusmerkeistä. Käsitykseni mukaan tällainen poliisitoiminnan avoimuus on tarpeen virkatoimintaa koskevan luottamuksen ylläpitämiseksi. Näin osoitetaan ulospäinkin, että virkamies ottaa henkilökohtaisen vastuun toiminnastaan. Poliisin naamioituminen (ilman että kyse on terveysuhilta suojaumisesta) voisi herättää kysymyksiä siitä, pyrkiikö poliisi välttämään tätä vastuuta. Joissain tapauksissa se voisi myös estää tai ainakin vaikeuttaa virkavastuun toteuttamista. Tämä oikeus perustuu viime kädessä perustuslain 118 §:n 3 momenttiin. Sen mukaan jokaisella, joka on kärsinyt oikeudenloukkauksen tai vahinkoa virkamiehen tai muun julkista tehtävää hoitavan henkilön lainvastaisen toimenpiteen tai laiminlyönnin vuoksi, on oikeus vaatia tämän tuomitsemista rangaistukseen sekä vahingonkorvausta julkisyhteisöltä taikka virkamieheltä tai muulta julkista tehtävää hoitavalta sen mukaan kuin lailla säädetään.

Tässä tapauksessa rikosylikonstaapelin ja vanhemman rikoskonstaapelin menettelylle on esitetty myös ymmärrettäviä perusteita. En epäile, etteikö heidän kasvojensa tuleminen tiedotusvälineiden kautta julkisuuteen voisi hankaloittaa heidän käyttökelpoisuuttaan esimerkiksi tarkkailutehtävissä. En myöskään halua väheksyä poliisimiesten yksityisyydensuojaa tai heidän (läheiset mukaan lukien) turvallisuuttaan. Tässä asiassa saaduista selvityksissä ei kuitenkaan ole esitetty mitään konkreettisia seikkoja, jotka antaisivat aiheetta olettaa, että nyt olisi ollut käsillä tämäntyyppisiä vaaroja.

Rikosylikonstaapeli ja vanhempi rikoskonstaapeli eivät myöskään ole olleet naamioituneina enempää kuin vain lyhyen hetken eikä heidän toiminnallaan ole mitenkään loukattu kuljetettavan oikeusturvaa.

Kuitenkin kyse on ollut tilanteesta, joka olisi ollut helposti vältettävissä käyttämällä sellaista henkilökuntaa, joiden valokuvien julkaiseminen ei olisi vaikuttanut heidän työnsä suorittamiseen. Käsitykseni mukaan yhteydenpitorajoitusten valvominen on hoidettavissa asianmukaisesti riittävällä ohjeistuksella ilman, että siihen olisi välttämätöntä käyttää henkilöitä, joiden tunnistaminen julkisuudesta haittaa heidän työtään. Poliisilaitoksella onkin nyttemmin ohjeistettu henkilökuntaa niin, että median mielenkiinnon kohteena olevassa asiassa käytetään sellaisia henkilöitä, jotka eivät toimi tarkkailu- tai muiden vastaavien salassa pidettävien menetelmien parissa ja naamioitumista ei käytetä.

Voin myös yhtyä Poliisihallituksen lausunnossa esitettyyn siitä, että olisi perustellumpaa, että kuljettamistehtäviä hoitaisivat muut kuin vapautensa menettäneen esitutkinnassa mukana olevat poliisimiehet. Kyse on siitä yleisemmästäkin periaatteesta, että tutkintavastuu ja säilytysvastuu (mukaan lukien kuljetukset) olisi syytä eriyttää. Käsitykseni mukaan poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain paria vireillä olevassa kokonaisuudistuksessa säännöksiä ollaankin perustellusti kehittämässä tähän suuntaan.

Edellä todetut poliisilaitoksen toimenpiteetkin huomioon ottaen katson, ettei asia anna minulle aihetta muuhun kuin, että saatan edellä esittämäni näkemykset rikosylikonstaapeli ja vanhemman rikoskonstaapelin tietoon. Kiinnitän heidän huomiotaan myös siihen, mitä poliisilaitos ja Poliisihallituksen poliisitoimintayksikkö ovat asiassa lausuneet. Tässä tarkoituksessa lähetän heille tämän päätökseni.

Koska asialla on myös periaatteellisempaa merkitystä, lähetän päätökseni myös Helsingin poliisilaitokselle ja Poliisihallitukselle.

Muihin toimenpiteisiin asia ei anna aihetta.